

Aakkosellinen luettelo mikrobeista ja infektiosairauksista

Jos infektiota/ sairautta ei ole luettelossa, potilaan hoidossa käytetään pääsääntöisesti tavanomaisia varotoimia.

Infektio/ sairaus	Suositus (tavanomaisten varotoimien lisäksi)
A	
Absessi	Jos eritteet tahraavat ympäristöä, Kosketusvarotoimet. Muuten Tavanomaiset varotoimet.
Acinetobacter baumannii, Acin MDR	Kosketusvarotoimet, ks. tarkemmin Acin MDR-ohje.
Adenovirusinfektio	Lasten- ja immuunipuutteisten osastolla Pisara- ja kosketusvarotoimet. Muuten Tavanomaiset varotoimet.
Apinarokko	Kosketus-, pisara- ja ilmavarotoimet. Ks. tarkemmin Apinarokon infektiöhälytysohje. Konsultoi apinarokkoepäilyssä infektiolääkärää.
C	
Candida auris	Kosketusvarotoimet, ks. tarkemmin C. auris-ohje. Konsultoi infektiolääkärää.
Clostridium difficile	Kosketusvarotoimet oireiden ajan ja 2 vrk oireiden loputtua, ks. tarkemmin Norovirus-Clostridium difficile -ohje
Covid-19	Koronavirusinfektio todettu tai epäily, ks. Covid-19-ohjeet.
Coxsackievirusinfektio	Ks. enterovirusinfektio.
CPE (karbapenemaasia tuottava enterobakteeri)	Kosketusvarotoimet, ks. tarkemmin CPE-ohje.
Creutzfeld-Jakobin tauti	Erityistoimet instrumenttien osalta, muuten Tavanomaiset varotoimet, Konsultoi infektiolääkärää. Ks. tarkemmin CJD-ohje
Cytomegalovirusinfektio	Tavanomaiset varotoimet.
Cryptosporidium	Tavanomaiset varotoimet.

D Difteria	Ks. kurkkumätä.
E Echovirusinfektio EHEC	Ks. enterovirusinfektio. Lastenosastoilla ja inkontinenteilla: kosketusvarotoimet Muilla: Tavanomaiset varotoimet, mielellään 1hh ja oma WC. Konsultoi infektiolääkärinä. Ks. tarkemmin THL:n EHEC-ohje .
Enterovirusinfektio	Lastenosastoilla: kosketusvarotoimet. Muilla: Tavanomaiset varotoimet.
ESBL E.coli	Jos inkontinentti, sekava, alle 7-vuotias tai kyseessä riskiosasto kuten hematologian- tai teho-osasto: Kosketusvarotoimet Muilla: Tavanomaiset varotoimet. Ks. tarkemmin ESBL-E.coli -ohje.
ESBL Klebsiella pneumoniae	Kosketusvarotoimet, ks. tarkemmin ESBL-Klebsiella-ohje.
Epiglottiitti	Pisaravarotoimet, ks. Haemophilus influenzae B.
G Gastroenteriitti	Kosketusvarotoimet, ks. tarkemmin Norovirus-Clostridium difficile-ohje
Giardiaasi	Jos eritteet tahraavat ympäristöä: Kosketusvarotoimet Muutoin: Tavanomaiset varotoimet.
H Haavainfektio	Jos eritteet tahraavat ympäristöä: Kosketusvarotoimet Muutoin: Tavanomaiset varotoimet.
Haemophilus influenzae B	Pisaravarotoimet 24 h tehoavan mikrobilääkehoidon aloituksesta (meningiitti, pneumonia, epiglottiitti).
Hepatiitti A	Lastenosastoilla ja inkontinenteilla: Kosketusvarotoimet Muilla: Tavanomaiset varotoimet, lisäksi 1hh ja oma WC. Konsultoi infektiolääkärinä. Ks. tarkemmin THL:n hepatiitti A-ohje
Hepatiitti B ja C	Tavanomaiset varotoimet.

Hepatiitti E

Herpes simplex

Herpes zoster

Hinkuyskä, pertussis

HIV

I

Ihoinfektio

Influenssa

Isorokko (variola)

K

Kampylobakteeri (Campylobacter)

Keuhkokuume (pneumonia)

Kihomadot

Klamydiakeuhkokuume
(Chlamydia pneumoniae)

Kolera

Koronavirus

Kuppa (syfilis, lues)

Kurkkumätä (difteria)

Tavanomaiset varotoimet.

Yleistynyt infektio oireiden ajan: Kosketusvarotoimet,
Muutoin: Tavanomaiset varotoimet.

Ks. vyöruusu.

Pisaravarotoimet 5 vrk tehoavan mikrobilääkehoidon aloituksesta, ks. tarkemmin [THL:n hinkuyskäohje](#)

Tavanomaiset varotoimet.

Jos eritteet tahraavat ympäristöä: Kosketusvarotoimet
Muuten: Tavanomaiset varotoimet.

Pisaravarotoimet 5 vrk oireiden alusta tai 3 vrk lääkehoidon alusta, immuunipuutteisten osastoilla koko hoitojakson ajan. Ks. tarkemmin Influenssaohjeet

Ilma- ja kosketusvarotoimet. Ks. HUS tartuntatautien isorokko-ohje

Lastenosastoilla ja inkontinenteilla: Kosketusvarotoimet
Muilla: Tavanomaiset varotoimet, mieluiten 1hh ja oma WC.

Tavanomaiset varotoimet.

Tavanomaiset varotoimet.

Tavanomaiset varotoimet.

Tavanomaiset varotoimet, mieluiten 1hh ja oma WC.

Ks. Covid-19 ohjeet.

Tavanomaiset varotoimet.

Nielumuoto: Pesaravarotoimet, kunnes vähintään 24 h kuluttua mikrobilääkehoidon loppumisesta 24 h välein otetut 2 viljelyä ovat negatiiviset, ks. HUS Tartuntatautien kurkkumätäohje.

Ihomuoto: Kosketusvarotoimet, kunnes vähintään 24 h kuluttua mikrobilääkehoidon loppumisesta 24 h välein

otetut näytteet ovat negatiiviset. Ks. tarkemmin HUS Tartuntatautiin kurkkumätäohje

L

Lapsihalvaus (poliomyeliitti)

Pisaravarotoimet, ks. tarkemmin HUS tartuntatautiin polio-ohjeet

Lavantauti

Ks. Salmonella typhi

Lude

Kosketusvarotoimet, ks. tarkemmin ludeohje.

Listeria (Listeria monocytogenes)

Tavanomaiset varotoimet. Konsultoi infektiolääkärää. Tarkemmin ks. [THL:n listeriaohje](#)

M

Malaria

Tavanomaiset varotoimet.

MDRs (moniresistentti gram-negatiivinen sauvabakteeri)

Kosketusvarotoimet

Meningiitti

Haemophilus influenzaen ja meningokokin aiheuttama: Pisaravarotoimet 24 h tehoavan mikrobilääkehoidon aloituksesta. Konsultoi infektiolääkärää. Muut aiheuttajat: Tavanomaiset varotoimet.

Meningokokki

Pisaravarotoimet 24 h tehoavan mikrobilääkehoidon aloituksesta, kun meningokokki on eristetty normaalista steriilistä paikasta (esim. likvor ja veri). Konsultoi infektiolääkärää. Ks. tarkemmin HUS tartuntatautiin meningokokki-ohjeet

MRSA

Kosketusvarotoimet, ks. tarkemmin MRSA-ohje.

Mykoplasma pneumoniae

Tavanomaiset varotoimet.

Märkärupi (Impetigo)

Lastenosastoilla: Kosketusvarotoimet
Muuten: Tavanomaiset varotoimet.

N

Neutropenia

Tavanomaiset varotoimet, mieluiten 1hh ja oma WC.

Norovirus

Kosketusvarotoimet oireiden ajan ja 2 vrk oireiden loputtua, ks. tarkemmin Norovirus-Clostridium difficile -ohje

P	
Painehaava	Jos runsaasti erittävä haava: Kosketusvarotoimet Muuten: Tavanomaiset varotoimet.
Palovammat	Jos runsaasti erittävä: Kosketusvarotoimet Muuten: Tavanomaiset varotoimet.
Parainfluenssavirus	Lastenosastoilla: Pisaravarotoimet Muuten: Tavanomaiset varotoimet.
Parvorokko (parvovirus B 19)	Immuunipuutteisilla koko hoitajakson ajan: Pisaravarotoimet Muuten: Tavanomaiset varotoimet.
Pemfigus neonatorum	Kosketusvarotoimet.
Pernarutto (Bacillus anthracis)	Ks. HUS tartuntatautien pernarutto-ohjeet.
Pikkulavantauti	Ks. Salmonella paratyphi
Pneumocystis jirovecii	Tavanomaiset varotoimet.
Pseudomonas aeruginosa	Jos hälytysjärjestelmätieto " <u>PseudMDR</u> " tai erittävä haava: Kosketusvarotoimet. Muuten: Tavanomaiset varotoimet.
R	
Rabies	Ks. Vesikauhu
Respiratory syncytial virus (RSV)	Lastenosastoilla sekä immuunipuutteisten osastoilla: Pisara- ja kosketusvarotoimet Muuten: Tavanomaiset varotoimet
Ripuli, akuutti, infektiöosi	Ks. tarkemmin Norovirus-Clostridium difficile-ohje
Rutto (Yersinia pestis)	Ks. HUS tartuntatautien Rutto-ohje
S	
Salmonellainfektiot	Lastenosastoilla ja inkontinenteilla: Kosketusvarotoimet Muilla: Tavanomaiset varotoimet, mieluiten 1hh ja oma WC. ks. Tarkemmin ks. THL:n salmonellaohje . Salmonella typhi ks. kohta Salmonella typhi (lavantauti), Salmonella paratyphi ks. kohta Salmonella paratyphi (pikkulavantauti)

Salmonella paratyphi (pikkulavantauti)	Tavanomaiset varotoimet, mieluiten 1hh ja oma WC. Tarkemmin ks. THL:n lavantauti- ja pikkulavantautiohje
Salmonella typhi (lavantauti)	Tavanomaiset varotoimet, mieluiten 1hh ja oma WC. Tarkemmin ks. THL:n lavantauti- ja pikkulavantautiohje
Shigella	Lastenosastoilla ja inkontinenteilla: Kosketusvarotoimet Muilla: Tavanomaiset varotoimet, mieluiten 1hh ja oma WC
Silmän sidekalvon tulehdus (Konjunktiviitti)	Tavanomaiset varotoimet
Sikotauti (parotiitti)	Pisaravarotoimet 9vrk sylkirauhasturvotuksen alusta. Tarkemmin ks. HUS tartuntatautien sikotautiohjeet
Staphylococcus aureus -märkärupi	Tavanomaiset varotoimet. Kosketusvarotoimet lastenosastoilla.
Streptokokki, ryhmä A (Str. pyogenes)	Mikäli runsaasti erittävä haava, kosketusvarotoimet 24 h tehoavan lääkehoidon alusta. Synnytys-, palovamma-, tai vastasyntyneiden osastolla kosketusvarotoimet, kunnes bakteeriviljelyssä ei enää kasva A-ryhmän streptokokkia. Muuten Tavanomaiset varotoimet.
-faryngiitti tai tuloirokko -teholla nekrotisoiva faskiitti	Pisaravarotoimet 24 h tehoavan lääkehoidon alusta. Kosketusvarotoimet ja pisaravarotoimet Ks. tarkemmin HUS tartuntatautien A-streptokokkiohjeet Konsultoi infektio lääkäriä.
Strongyloides	Kosketusvarotoimet, konsultoi infektio lääkäriä.
Syyhy (scabies)	Kosketusvarotoimet 24 h ensimmäisen hoitokerran päättymisestä, ks. tarkemmin Syyhy-ohje.
T	
Tuberkuloosi	
-tartuntavaarallinen hengitysteiden tuberkuloosi	Ilmavarotoimet, ks. tarkemmin Tuberkuloosi-ohje; konsultoi keuhko- tai infektio lääkäriä
-muu kuin hengitysteiden tuberkuloosi	Ilma- ja kosketusvarotoimet aerosolia tuottavien hoitojen yhteydessä, muuten yleensä Tavanomaiset varotoimet. Ks. tarkemmin Tuberkuloosi-ohje; konsultoi keuhko- tai infektio lääkäriä

Tuhkarokko (morbilli)	Ilma- ja kosketusvarotoimet, kunnes kulunut 4 vrk ihottuman puhkeamisesta. Konsultoi infektio lääkäriä. Ks. tarkemmin HUS tartuntatautien tuhkarokko-ohjeet
Tulirokko (scarlatina)	Ks. Streptokokki, ryhmä A
Täit (pedikuloosi)	Tavanomaiset varotoimet, ks. tarkemmin Täit.
V	
Verenvuotokuumeet	Ks. HUS tartuntatautien Ebola, verenvuotokuumeet -ohjeet
Vesikauhu (rabies)	Ks. HUS tartuntatautien rabies-ohjeet
Vesirokko (varicella)	Ilma- ja kosketusvarotoimet kunnes rakkulat ovat kuivuneet.
Vesirokkopneumoniitti	Ilma- ja kosketusvarotoimet koko hoitojakson ajan.
Vihurirokko (rubella)	Pisaravarotoimet 7 vrk ihottuman alusta.
VRE	Kosketusvarotoimet, ks. tarkemmin VRE
Vyöruusu (Herpes zoster)	Paikallinen immuunipuutteisilla: Ilma- ja kosketusvarotoimet kunnes rakkulat kuivuneet. Paikallinen muilla potilailla: tavanomaiset varotoimet, jos vyöruusualue peitettynä. Yleistynyt: Ilma- ja kosketusvarotoimet kunnes rakkulat kuivuneet.
Y	
Yersinia	Lastenosastoilla ja inkontinenteilla: Kosketusvarotoimet Muilla: Tavanomaiset varotoimet, mieluiten 1hh ja oma WC.